

Jaké bude svatomartinské menu?

Mgr. Alexandr Burda

Svatomartinské menu

- Amouse bouche – husí játra na cibulovém zelí
- víno víno, víno
- Kachní rillet, sádlo a chléb
- Víno
- Kaldoun
- Víno, víno, víno
- Husa, lokše, zelí
- Víno

- Přestávka

- Slaný dezert
- Víno
- Sladký dezert
- Víno
- A pak si třeba ještě dejte víno...

Jaké bude to letošní víno?

Svatomartinská vína

Odrůdy

- Veltlínské červené rané
- Muškát moravský *
- Müller Thurgau

- Modrý Portugal
- Svatovavřínecké
- Zweigeltrebe *

.

Členění vín dle ČNM

- Víno 11 °ČNM
- Zemské víno 14 °ČNM
- Jakostní víno
  - *odrůdové* 15 °ČNM
  - *známkové* 15 °ČNM
- Jakostní víno s přívlastkem
  - *kabinetní víno* 19 °ČNM
  - *pozdní sběr* 21 °ČNM
  - *výběr z hroznů* 24 °ČNM
  - *výběr z bobulí* 27 °ČNM
  - *výběr z cibéb* 32 °ČNM
  - *ledové víno* 27 °ČNM
  - *slámové víno* 27 °ČNM

Rozdělení tichých vín dle zbytkového cukru

- Suché do 4 g/l
- Polosuché 4,1 -12,0 g/l
- Polosladké 12,1 – 45 g/l
- Sladké 45 a více g/l

Jak dlouho lze toto víno pít?

- Vypít by se měla do Velikonoc, aby si zachovala příjemnou svěžest.
- Při dobrém skladování vydrží déle, ale klesá ovocitost a vzniká vinný kámen.
- Výhodou je dekantace.
- Prodej do konce března.

Kdy vzniklo svatomartinské?

Historie nebo novodobý marketing?

Víno v naší historii...

- Zarážání hory, otvírání hory – jednotný termín.
- Sběr vína, výběr desátku z úrody.
- Svatomartinské - období vlády Josefa II.

Svatomartinské dnes

- Speciální logo, o udělení rozhoduje Vinařský fond
- Letos může logo používat 375 vzorků vína od 111 vinařů. (416 požadavků)
- Plánovaný prodej svatomartinského vína 2 300 000 lahví. (2016)

Kdo o tom rozhoduje?

- Vinařský fond ČR vznikl v roce 2002 na základě změny zákona č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství.
- Původním úkolem bylo podporovat výsadbu a obnovu vinic.

Úkoly vinařského fondu

- Podporuje marketing vína,
- Prodej produktů a ochranu označování vína podle zeměpisného původu vína,
- Informuje veřejnost o vinohradnictví a vinařství,
- Podpora rozvoje turistiky v oblasti vinohradnictví,

Svatomartinské = garance kvality

Komise „naslepo“ posuzuje standardním stobodovým systémem vlastnosti vína:

- vzhled (čirost a barva),
- vůně (intenzita, čistota, harmonie),
- chuť (intenzita, čistota, harmonie, perzistence)
- celkový dojem z vína.

Zájem vinařů rosti, stagnuje

- 2010 cca 1 600 000 lahví
- 2011 cca 2 000 000 lahví
- 2012 cca 2 160 000 lahví
- 2013 cca 2 200 000 lahví
- 2014 cca 2 390 000 lahví
- 2015 cca 2 300 000 lahví
- 2016 cca 2 300 000 lahví
- 2017-2018 stagnace a mírný pokles...

Podpora - Svaz vinařů

- Hájí zájmy pěstitelů hroznů a výrobců vína
- Propagace
otevřené sklepy,
festivaly Martinského vína
soutěže vín, sommeliérů,
besedy, výstav, košty
společné akce vinné turistiky apod.

Žehnání svatomartinského

Dne 11.11. v 11:11 hod. se rozeznějí zvony

Žehnání mladého vína - poděkování přírodě za úrodu.

Na náměstí přijíždí svatý Martin na bílém koni.

Svatý Martin z Tours

- Latinsky *Martinus*
- Narozen 316 (317)
- Zemřel 397, pohřben 11. listopadu
- Římský voják, poustevník, biskup v Tours.

Jak asi vypadal?

Legenda

- Spatřil Ježíše oděného půlkou pláště.
- Ježíš řekl andělům: „*Tímto pláštěm mě oděl Martin, který je teprve na cestě ke křtu.*“
- Evangelium: „*Cokoli učiníš jednomu z mých nejmenších bratří, pro mě jsi učinil.*“
- Potom se nechává Martin pokřtít...

Selské tradice a pranostiky

- Svátek svatého Martina, poutě, martinská posvícení, martinská husa a martinské rohlíky nebo podkovy (zvané martiny) a roháče.
- Jídla byla tučná, jako by se chtěli lidé připravit na dlouhou chladnou zimu.
- Poslední pečení před šestitýdenním adventním postem. Čeledi končívала služba.

Selské tradice

- Dobytčí či výroční trhy.

Uzavíraly se smlouvy mezi obcí

- a obecním pastýřem,
- ovčákem,
- ponocným a dalšími lidmi..

Pranostiky

- *Svatý Martin přijede na bílém koni*
- *Na svatého Martina, bývá dobrá peřina*
- *Martinův led, bude vodou hned*
- *Na svatého Martina, kouřívá se z komína*

Tradice v zahraničí

- Bavorsko - předvečer sv. Martina se zapaluje martinský oheň.
- Žerty a výtržnosti
- Katolické části často slaví průvodem v čele se sv. Martinem na koni a někdy doprovázen svým pomocníkem.

Novohradské husy, Veselí na Moravě

Kdo neochutná svatomartinskou husu, bude rok hladovět.

Svatomartinská husa není husa jako každá jiná...

1. husa není kachna ani husokachna...

2. úprava

- Kořenění

- Pečení

3. servis

- Přílohy

- Konfitování (konfinování)?

Foie Gras

Proč je víno tak drahé?

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Ústav lázeňství, gastronomie a turismu

Vypracoval: Mgr. Alexandr Burda